Vergaderjaar 2026-2027

37 020 B Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2027

H **MOTIE VAN HET LID VAN HATTEM C.S.**
Voorgesteld 24 november 2026

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering in antwoord op vragen[1] heeft aangegeven dat zij niet beschikt over een overzicht van akkoorden en convenanten die zijn afgesloten met (de koepels van) medeoverheden, en dat de gevolgen van dergelijke akkoorden op de sturingsmogelijkheden en beleidsvrijheid van de medeoverheden wel onderdeel is van het onderzoek dat de regering laat uitvoeren om het takenpakket van gemeenten en provincies in kaart te brengen;

overwegende dat een overzicht van de bestaande akkoorden en convenanten juist de basis vormt voor de helderheid over de gevolgen van dergelijke akkoorden voor het takenpakket van de medeoverheden;

overwegende dat een dergelijk overzicht daarnaast informatief is m.b.t. de wijze waarop wettelijke, medebewinds- of autonome/zelfgekozen taken van medeoverheden worden uitgevoerd, met name ten aanzien van aspecten zoals (inter)afhankelijkheden, verplichtingen en vrijheden ten aanzien van taken, taakuitvoering en daarbij behorende middelen;

overwegende dat de regering in de 'HERDRUK Regeling van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken van 29 september 2025 nr. 9188318, tot vaststelling van de Aanwijzingen voor convenanten'[2] impliciet vele terechte argumenten noemt om de 'Aanwijzingen voor convenanten' te actualiseren, maar de publieke inventarisatie van convenanten daarbij opvallend afwezig blijft;

overwegende dat de 'Aanwijzing voor convenanten' nadrukkelijk een afwegingskader bevat bij de keuze voor het instrument convenant. Ook nadat zij zijn afgesloten dient de passendheid van het instrument dan ook te worden bewaakt. Convenanten kunnen voor heroverweging in aanmerking komen, bijvoorbeeld indien doelen zijn bereikt of gewijzigd, relevante wetgeving verandert, omstandigheden om andere aanpak vragen of anderszins voortschrijdend inzicht bestaat;

[1] 36800B 36800 C I Verslag van een nader schriftelijk overleg (vastgesteld 30 oktober 2026)
[2] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-34613-n1.html

overwegende dat convenanten na verloop van tijd mogelijk wel uit beeld raken (en nog wel van kracht zijn), wat de democratische controle op sturing van Rijk en medeoverheden compliceert;

overwegende dat er sinds 2003 een Interdepartementaal Convenantenoverleg bestaat, dat de actualisatie van de 'Aanwijzing voor convenanten' heeft voorbereid en periodiek praktijkervaring en kennis deelt op het gebied van convenanten, wat veronderstelt dat er een hoog niveau van (historische) kennis aanwezig is;

verzoekt de regering om een openbaar register van akkoorden en convenanten tussen het Rijk en één of meer decentrale overheden (dan wel bestuurslagen) publiek beschikbaar te maken, met daarin de volgende informatie:

- naam van het akkoord of convenant
- datum van overeenkomst
- betrokken departement(en)
- betrokken decentrale overheden
  (of eventuele andere betrokken partijen zoals private partijen of NGO's)
- penvoering
- beoogd(e) doel(en)
- vastgelegde afspraken en verantwoordelijkheden
- (geplande) einddatum
- status (nog starten, lopend, afgesloten)
- (indien beschikbaar:) vindplaats documenten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Hattem
Van Strien
Van Kesteren